

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6223/2567

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดผู้ร้อง นาย ก. กับพวกผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 715, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 58, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 52

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 5 เป็นผู้รับจ้างนองทรัพย์สินโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ผู้คัดค้านที่ 5 จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ย่อมได้รับการคุ้มครองสิทธิของตน ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไปคืนให้แก่ผู้เสียหายหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ตามมาตรา 52 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) จึงต้องนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ก่อนนำเงินไปคืนให้แก่ผู้เสียหาย ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่บัญญัติให้ผู้มีส่วนได้เสีย ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยของหนี้ที่ค้างชำระจนถึงวันขายทอดตลาดเท่านั้น เมื่อศาลจังหวัดนครปฐมมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ผู้คัดค้านที่ 5 ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะผู้รับจ้างนองทรัพย์สิน ย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา 715 (1) และคำพิพากษาของศาลจังหวัดนครปฐม ผู้คัดค้านที่ 5 จึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ต้นเงินที่คงค้างชำระตามสัญญาจ้างพร้อมด้วยดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จ

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข 5 จำนวน 13 รายการ รวมราคาประเมินทั้งสิ้น 17,275,000 บาท พร้อมดอกผลไปคืนหรือชดใช้คืนแก่ธนาคาร ท. ซึ่งเป็นผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน หากมีทรัพย์สินเหลือก็ขอให้ตกเป็นของแผ่นดินต่อไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49, 51, 58 ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้ถอนคำสั่งอายัดและคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ตามมาตรา 51/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง และคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้คัดค้านที่ 2 ในฐานะผู้รับซื้อฝาก หากต้องนำทรัพย์สินรายการนี้ไปคืนหรือชดใช้ให้แก่ผู้เสียหาย ขอให้คืนเงิน 1,900,000 บาท อันเป็นราคาค่าสินไถ่จากการขายฝากพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้คัดค้านที่ 2 ผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 ยื่นคำคัดค้านขอให้ให้นำทรัพย์สินที่ยึดไปคืนหรือชดใช้แก่ผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 ผู้คัดค้านที่ 5 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องหรือมีคำสั่งให้คุ้มครองสิทธิของผู้คัดค้านที่ 5 ในฐานะเป็นผู้รับประโยชน์ในที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และหากมีการบังคับขายทอดตลาดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ขอให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับชำระหนี้เงินกู้จากการขายทอดตลาดจนครบก่อนตามสิทธิ เจ้าหนี้บุริมสิทธิตามกฎหมาย ผู้คัดค้านที่ 6 และที่ 7 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สิน

ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 6 และที่ 7 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสาร หมายเลข 5 รายการที่ 1 ถึงที่ 7 ที่ 10 และที่ 11 พร้อมดอกผล (หากมี) ไปค้ำหรือชดใช้ให้แก่ธนาคาร ท. ผู้เสียหายให้นำทรัพย์สินรายการที่ 12 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นเงิน 1,620,000 บาท หากมีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนดังกล่าว ส่วนที่ขาดให้เป็นพิกัดกันไปให้นำทรัพย์สินรายการที่ 8 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 2 เป็นเงิน 1,900,000 บาท หากมีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนดังกล่าว ส่วนที่ขาดให้เป็นพิกัดกันไปให้นำทรัพย์สินรายการที่ 9 ออกขายทอดตลาดโดยปลอดจำนองนำเงินไปค้ำให้แก่ผู้เสียหายก่อนผู้คัดค้านที่ 5 เป็นเงิน 630,000 บาท ส่วนที่เหลือให้นำไปชำระหนี้ผู้คัดค้านที่ 5 จนกว่าจะครบถ้วนตามคำพิพากษาคดี หมายเลขแดงที่ ผบ. 462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม หากยังมีเหลือให้นำไปชดใช้คืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนที่ต้องนำไปค้ำให้แก่ผู้เสียหายและนำไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ตามลำดับ ส่วนที่ขาดให้เป็นพิกัดกันไป แต่ไม่ตัดสิทธิผู้คัดค้านที่ 5 ในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอื่น ๆ ของนางสาวนิชาพัชรและนายศรีเมือง ในหนี้ที่ยังขาดอยู่จนกว่าจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วนตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าว และให้นำทรัพย์สินรายการที่ 13 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 6 และที่ 7 เป็นเงิน 3,000,000 บาท หากมีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนดังกล่าว ส่วนที่ขาดให้เป็นพิกัดกันทั้งนี้ หากผู้เสียหายได้รับชดใช้ค่าเสียหายคืนครบจำนวน 56,669,970.44 บาท แล้ว ส่วนที่เหลือให้ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 49 วรรคหก คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้นำทรัพย์สินรายการที่ 9 ออกขายทอดตลาดโดยปลอดจำนองนำเงินไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ. 462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม โดยคิดดอกเบี้ยได้จนถึงวันขายทอดตลาดทรัพย์สินเสร็จ หากยังมีเหลือให้นำเงินดังกล่าวพร้อมดอกผลไปใช้คืนแก่ผู้เสียหาย นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คืบค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ส่วนที่เกินกว่า 200 บาท ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์นอกจากนี้ให้เป็นพับ ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 5 ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ฎีกาโต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่านางสาวนิชาพัชร เป็นลูกจ้างท้ายที่นั่งสำนักงานพระคลังข้างที่ มีหน้าที่ทำบัญชีรายรับรายจ่ายของมูลนิธิอานันทมหิดล ได้จัดทำบันทึกขออนุมัติจ่ายเงินพระราชทานทุนส่งเสริมบัณฑิตและใบถอนเงินเสนอนายเกษมและนายพลากร องคมนตรี เพื่อลงนามในบันทึกการขออนุมัติจ่ายเงินและใบถอนเงินจากบัญชีของมูลนิธิอานันทมหิดล ธนาคาร ท. เลขที่บัญชี 401061xxxx นำไปมอบให้แก่ผู้รับทุน หลังจากนายเกษมและนายพลากรลงนามในบันทึกการขออนุมัติจ่ายเงินและใบถอนเงินดังกล่าวแล้ว นางสาวนิชาพัชรได้แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงิน หรือทำการปลอมลายมือชื่อนายเกษมและนายพลากรในใบถอนเงิน ซึ่งเป็นการปลอมเอกสารสิทธิเมื่อระหว่างวันที่ 3 มิถุนายน 2552 ถึงวันที่ 7 มิถุนายน 2561 แล้วนำใบถอนเงินดังกล่าวไปถอนเงินจากธนาคาร ท. ผู้เสียหาย ทำให้ผู้เสียหายหลงเชื่อให้ถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของมูลนิธิอานันทมหิดล 56,669,970.44 บาท นางสาวนิชาพัชรนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไปซื้อทรัพย์สินให้แก่ตนเอง เครื่องอุปโภคบริโภค และคนใกล้ชิด คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณารายงานและข้อมูลการทำธุรกรรมประกอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้ว มีมติให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการ

พอกเงินตรวจสอบการทำธุรกรรมของนางสาวณิชชาพัชรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วตรวจยึดและอายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวรวม 15 รายการ คณะกรรมการธุรกรรมประชุมแล้วมีมติว่าทรัพย์สินที่ยึดและอายัดไว้ชั่วคราว 13 รายการ รวมราคาประเมินทั้งสิ้น 17,275,000 บาท พร้อมดอกผลเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ ลักทรัพย์ และฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา อันมีลักษณะเป็นปกติธุระ เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (14) (18) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และมีมติให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขอให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แต่เนื่องจากมีผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน จึงมีมติให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขอให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินพร้อมดอกผลไปคืนหรือชดใช้คืนแก่ผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน หากยังมีทรัพย์สินเหลือก็ขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน สำหรับทรัพย์สินรายการที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 7 ที่ 10 และที่ 11 ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามคำสั่งศาลชั้นต้นว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 9 ที่ดินโฉนดเลขที่ 112713 พร้อมสิ่งปลูกสร้างเลขที่ 48/438 มีผู้คัดค้านที่ 5 เป็นผู้รับจำนองโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน แต่ทรัพย์สินดังกล่าวมีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดรวมอยู่ด้วยเป็นเงิน 630,000 บาท และคดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินรายการที่ 12 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 1 รายการที่ 8 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 2 และรายการที่ 13 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 6 และ ที่ 7 ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 6 และที่ 7 ไม่อุทธรณ์ คดีระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 6 และที่ 7 จึงยุติไปตามคำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นที่มีคำสั่งให้นำทรัพย์สินรายการที่ 4 ถึงที่ 6 พร้อมดอกผล (หากมี) ไปคืนหรือชดใช้ให้แก่ผู้เสียหาย ผู้ร้องไม่ฎีกาในส่วนนี้ ส่วนผู้คัดค้านที่ 3 และ ที่ 4 ไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกา คดีระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านที่ 5 มีสิทธิได้รับเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการที่ 9 ก่อนนำเงินไปชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ถ้าศาลไต่สวนคำร้องของผู้ที่อ้างว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา 50 วรรคสอง แล้วเห็นว่าฟังขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าว ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินไปคืนหรือชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 49/1 หรือสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 51 โดยจะกำหนดเงื่อนไขด้วยก็ได้" เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 5 เป็นผู้รับจำนองทรัพย์สินรายการที่ 9 โดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ผู้คัดค้านที่ 5 จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ผู้คัดค้านที่ 5 ย่อมได้รับการคุ้มครองสิทธิของตนก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไปคืนให้แก่ผู้เสียหายหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ตามมาตรา 52 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) จึงต้องนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการที่ 9 ไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ก่อนนำเงินไปคืนให้แก่ผู้เสียหาย ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ก่อนผู้เสียหายนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 5 ว่า ผู้คัดค้านที่ 5 มีสิทธิได้รับชำระดอกเบี้ยของหนี้ที่ค้างชำระจนกว่าจะชำระเสร็จ

หรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 715 บัญญัติว่า "ทรัพย์สิ่งซึ่งจำนอง ย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้กับทั้งค่าอุปการณต่อไปด้วย คือ (1) ดอกเบี้ย..." โดยไม่มี บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่บัญญัติให้ผู้มีส่วนได้เสียตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยของหนี้ที่ค้างชำระจนถึงวันขายทอดตลาดเท่านั้น นอกจากนี้ ศาลจังหวัดนครปฐมมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.462/2563 ของศาลจังหวัด นครปฐม ให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ตาม คำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม การกำหนดให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับดอกเบี้ยจนถึงวันขายทอดตลาดนั้น ย่อมไม่ขัดด้วยเหตุผลในการที่จะคุ้มครองสิทธิของ ผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น ผู้คัดค้านที่ 5 ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะผู้รับจำนองทรัพย์สิ่งรายการที่ 9 ย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิตามมาตรา 715 (1) และตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม ผู้คัดค้านที่ 5 จึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ต้นเงินที่คงค้างชำระ ตามสัญญาจำนองพร้อมด้วยดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้คิดดอกเบี้ยได้ จนถึงวันขายทอดตลาดมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 5 ฟังขึ้น พิพากษาแก้ เป็นว่า ให้นำเงินไปชำระหนี้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ. 462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม พร้อมดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ฉัตรชัย ไทรโชต · กิรติ วรพุทธพงศ์ · สุชาติ เตชะสวัสดิวิทย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6223/2567>